

Téma: Határok és hidak – Migráció

A migráció témájának feldolgozásához a munkát három különálló részre osztottuk.

Az egyes részek a téma egy-egy adott aspektusát vizsgálják, különböző meglátásokat és kihívásokat kínálva. Az osztály- és csoportszintű tevékenységek az Európai Történelem Háza állandó kiállításából merítenek.

- 1. rész** Miért ennyire aktuális téma a migráció a XXI. században?
- 2. rész** A migráció testközelből – minden történet valakinek a saját története
- 3. rész** Médiajelentés a migránsokról és a migrációról

Az egyes részek a következőket tartalmazzák:

- a tanároknak szóló jegyzetek
- feladatok
- vizuális és szöveges segédanyagok
- ajánlott online segédanyagok

A tevékenységek tanárok által irányított vitákból, csoportmunkából, önálló tanulásból, valamint elsődleges és másodlagos történelmi források használatából állhatnak. A tanárok eldönthetik, hogy mely osztály- vagy csoportszintű tevékenységeket hajtják végre.

A téma áttekintése

Az emberi faj folyamatosan mozgásban van, egyik helyről a másikra vándorol. Miért van ez így és mivel jár ez? Munka, szabadidőtöltés vagy valami más az oka? Rövidek vagy hosszúak ezek az utazások? Önkéntesen kelnek útra, vagy általuk nem befolyásolható körülmények kényszerítik őket erre? Mi történik velük, amikor elérik új úti céljukat, és hogyan fogadják őket az ott élők? Csupán néhány kérdés azok közül, amelyeket fel kell tennünk magunknak, amikor a migráció kérdésével foglalkozunk. Az ilyen kérdések fontosak, mert megtudhatjuk belőlük, milyen sokféle „migráns tapasztalattal” rendelkezhetnek az emberek. A múltbeli példák vizsgálata a mai események megértésében is segíthet. Összevethetjük és megvizsgálhatjuk, hogy van-e kapcsolat a történelmi események és a mai világban körülöttünk történő dolgok között. A migráció ősi folyamat, és számos hasonlóságot mutat a jelenkori eseményekkel.

Fogalommeghatározások

Migráció

Egy személy vagy személyek csoportjának nemzetközi határt átlépő vagy egy államon belüli mozgása. Népeségmozgás, amely a népeség bármely típusú mozgását magában foglalja, hosszától, összetételétől és okától függetlenül; magában foglalja a menekültek, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek, gazdasági migránsok és egyéb célból, többek között családgyesítés céljából, útra kelt személyek migrációját.

Forrás: az [International Organisation for Migration](#) meghatározásai (2015)

Migráns

Nemzetközi szinten nincs általánosan elfogadott meghatározása a „migráns” fogalomnak. A migráns kifejezést általában azokra az esetekre használták, amikor az érintett személyek szabad elhatározásukból, „személyes jellegű indokok” alapján és külső kényszerítő körülmény nélkül döntöttek a migráció mellett; ezért olyan emberekre és családtagokra értették, akik anyagi vagy társadalmi helyzetük, illetve saját vagy családjuk kilátásai javítása céljából költöznek más országba vagy régióba. Az ENSZ meghatározása szerint a migráns olyan személy, aki több mint egy évig tartózkodik valamely külföldi országban, függetlenül az okoktól, az önkéntes vagy kényszerített jellegtől, illetve a migráció – szabályos vagy szabálytalan – módjától. E definíció értelmében a rövidebb ideig, turistaként vagy üzleti okokból utazók nem minősülnek migránsoknak. A közhasználatban ugyanakkor bizonyos típusú rövidtávú migránsokat is ideértünk, például a gazdaságokban dolgozó idénymunkásokat, akik rövidebb időre mezőgazdasági termények ültetése vagy szüretelése céljából utaznak el.

Forrás: az [International Organisation for Migration](#) meghatározásai (2015)

Menekült

Olyan személy, aki „faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti üldözéstől való megalapozott félelme miatt az állampolgársága szerinti országon kívül tartózkodik, és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni” (A 1967. évi jegyzőkönyv által módosított, a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi egyezmény 1. cikkének A. részének (2) bekezdése). A menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi egyezmény 1. cikkének (2) bekezdésében szereplő meghatározás mellett az Afrikai Unió egyezménye a migráns fogalmát kiterjeszti bármely olyan személyre, aki „az ország egy részét vagy egészét, származását vagy nemzetiségét érintő külső agresszió, megszállás, idegenuralom vagy a közrendet súlyosan megzavaró események miatt országát elhagyni kényszerül”. Az 1984. évi Cartagenai nyilatkozat hasonlóképpen megállapítja, hogy a menekültek közé tartoznak azok is, akik azért menekültek el országukból, „mert életüket, biztonságukat vagy szabadságukat az általánossá váló erőszak, idegen agresszió, belső viszály, az emberi jogok tömeges megsértése vagy a közrendet súlyosan megzavaró egyéb körülmények fenyegették”.

Forrás: az [International Organisation for Migration](#) meghatározásai (2015)

Kényszerítő tényezők

Azok az okok, amelyek arra ösztönözhetik az embereket, hogy elhagyják lakóhelyüket.

Vonzó tényezők

Azok az okok, melyek egy új helyre vonzzák az embereket.